

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania M.T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

o składki,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 6 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 sierpnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację M.T. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 7 marca 2018 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. o składki.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że zaskarżona decyzja jest konsekwencją wcześniejszej, ostatecznej decyzji z dnia 21 lutego 2014 r. ustalającej dla ubezpieczonego, jako właściwe ustawodawstwo polskie w zakresie ubezpieczeń społecznych od dnia 1 stycznia 2013 r. Na skutek odwołania od wymienionej decyzji Sąd Okręgowy w O. prawomocnym wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy. Skoro, jak ustalił Sąd pierwszej instancji, M.T. został prawomocnie wykluczony ze słowackiego systemu ubezpieczeń społecznych, a niewątpliwie wykonywał działalność pozarolniczą w Polsce w okresie od stycznia 2013 r. do kwietnia 2016 r., nie był zgłoszony jako płatnik składek w kraju i tych

składek nie opłacał, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych objął go polskim systemem ubezpieczeń społecznych i wymierzył zaległe składki. Zaskarżona decyzja jest zatem prawidłowa. Zarzuty apelacji nie uwzględniające faktu prawomocnego przesądzenia podleganiu polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych w spornym okresie, Sąd Apelacyjny ocenił jako bezprzedmiotowe.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 w związku z art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a także na naruszeniu przepisu postępowania: art. 233 § 1 k.p.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem jest ona oczywiście uzasadniona. W jego przekonaniu ocena Sądu drugiej instancji, iż skarżący posiada zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne stwierdzone decyzją z dnia 9 października 2017 r. opierała się na niczym nie potwierdzonym fakcie, że podlega on obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności w okresie od 1 stycznia 2013 r. Skarżący wskazał, że wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 25 listopada 2014 r. dotyczył jedynie ustalenia, które ustawodawstwo, to jest państwa miejsca wykonywania pracy najemnej czy też państwa miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, ma w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wobec wnioskodawcy zastosowanie i w jakim okresie. Z tego wyroku, i poprzedzającej go decyzji z dnia 21 lutego 2014 r., nie wynika natomiast, czy na skarżącym ciąży obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej również w okresie późniejszym. Kwestia podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym nie została w ogóle rozstrzygnięta wobec niego. Zdaniem skarżącego wyłącznie zachowanie prawidłowego trybu poprzez przeprowadzenie odpowiednich postępowań w kolejności, to jest ustalenie właściwego ustawodawstwa, podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz określenie wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, daje gwarancję ochrony interesów ubezpieczonego, a pomijanie któregośkolwiek etapu jest niedopuszczalne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52; z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). Dla stwierdzenia, że w sprawie tak rozumiana przesłanka wystąpiła skarżący powinien był wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien był przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, LEX nr 2508120). W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wskazał w naruszeniu jakich przepisów upatruje oczywiściej zasadności skargi.

Należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527).

Na marginesie rozważań zauważyć należy, że ustalając wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął, że skarżący podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Skarżący, zarówno na etapie postępowania przed Sądem Okręgowym, jak i Sądem Apelacyjnym, nie kwestionował prowadzenia we wskazanym przez organ okresie działalności gospodarczej. Wszelkie argumenty wymierzone przeciwko decyzji organu rentowego koncentrowały się wokół niepodlegania ustawodawstwu polskiemu jako właściwemu w spornym okresie, która to okoliczność została prawomocnie przesądzona. Również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie wskazał żadnej okoliczności, mającej służyć zakwestionowaniu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej w okresie od stycznia 2013 r. do kwietnia 2016 r. Niezależnie od tego, trzeba wskazać, że obowiązujące przepisy nie regulują kolejności wydawania decyzji, na którą powołuje się skarżący. Organ rentowy jest władny zarówno określać wysokość zadłużenia z tytułu składek, jak i przesądzać o podleganiu ubezpieczeniu. Pierwsze z wymienionych rozstrzygnięć w istocie zawiera określenie pierwszej kwestii.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

